

Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

12 mei 2006 / rapportnummer 1580-85

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
2005/5305

uw brief
21 februari 2006

ons kenmerk
1580-84/Dk/lp

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Elektri-
citeitscentrale Europoort ENECOGEN

doorkiesnummer
(030) 234 76 22

Utrecht,
12 mei 2006

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Elektriciteitscentrale Europoort ENECOGEN. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Elektriciteitscentrale Europoort ENECOGEN

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN

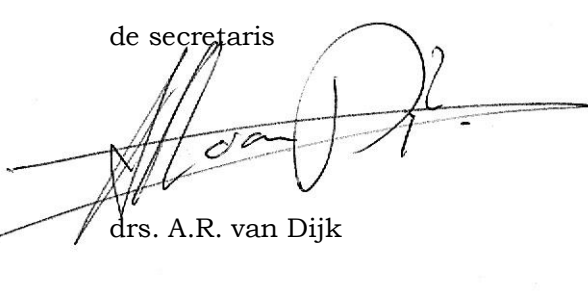
Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Provincie Zuid-Holland (als coördinerend bevoegd gezag) door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN,

de secretaris

drs. A.R. van Dijk

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 12 mei 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Absolute en relatieve emissie van NO _x	3
2.2.2 Koelwater: Cumulatie-effecten.....	4
2.2.3 Ecologische effecten koelwater op vispopulaties	4
2.2.4 Ecologisch vriendelijk ontwerp.	5
3. AANBEVELINGEN VOOR VERDERE BESLUITVORMING	6
3.1.1 NEC-plafonds (National Emission Ceilings)	6
3.1.2 Financiële uitwerking DeNO _x /SCR-installatie.....	6
3.1.3 Thermoshock / Chlorering	7
3.1.4 Intrekgebied	7
3.1.5 Externe Veiligheid	7
3.1.6 Evaluatie	8

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant d.d. 27 februari 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Een samenwerkingsverband (joint venture) tussen ENECO en International Power plc (IPR) genaamd ENECOGEN Beheer B.V. (hierna te noemen Enecogen) is voornemens om op een terrein gelegen aan de Markweg te Rotterdam-Europoort een nieuwe elektriciteitscentrale te bouwen. De twee nieuwe te plaatsen aardgasgestookte STEG-eenheden zullen elk een vermogen hebben van circa 420 MW_e.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) categorie C22.2 is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over vergunningverlening. Bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. In het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat bevoegd gezag.

Bij brief van 21 februari 2006¹ heeft de provincie Zuid-Holland (als coördinerend bevoegd gezag), de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 27 februari 2006 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

De Commissie toetst:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld op 2 augustus 2005;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁵.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluiten over de vergunningverlening voor de oprichting van de twee nieuwe STEG-eenheden.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.10.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

De Commissie heeft bij de toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen tussentijdse tekortkomingen geconstateerd, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de verdere besluitvorming. De Commissie heeft deze constatering in een gespreksnotitie d.d. 11 april 2006 vastgelegd. Op 18 april 2006 heeft er een deskundigenoverleg plaatsgevonden tussen de initiatiefnemer Enecogen, het bevoegd gezag de provincie Zuid-Holland, DCMR, Rijkswaterstaat en de Commissie.

Tijdens dit overleg heeft Enecogen de door de Commissie gestelde vragen beantwoord. Deze antwoorden zijn daarna door Enecogen op schrift gesteld in de notities “Aanvullende informatie bij het MER ENECOGEN betreffende NOx emissies in deellast” (J.L. Jacobs, d.d. 18 april 2006) en “Aanvullingen op het MER ENECOGEN” (KEMA, d.d. 25 april 2006).

De Commissie beschouwt deze notities tezamen als een **aanvulling op het MER**. Dit advies bevat het oordeel van de Commissie over het MER inclusief deze aanvulling. De aanvulling heeft niet ter inzage gelegen. Insprekers zijn dus niet in de gelegenheid geweest kennis te nemen van de inhoud van de aanvulling. De Commissie beveelt aan om deze stukken zo spoedig openbaar te maken doch uiterlijk bij de ter inzage legging van de ontwerpbeschikkingen Wm en WVO.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **in het MER tezamen met de aanvulling daarop en de vergunningaanvragen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren de essentiële informatie aanwezig is** om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

Het MER, de aanvulling en de vergunningaanvragen geven een voldoende duidelijke beschrijving van de voorgenomen activiteit, de beschouwde alternatieven en de effecten daarvan op het milieu. De beschrijving van het energierendement van de installaties is summier, maar voldoende voor de voorliggende besluiten. Het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is op een navolgbare wijze ontwikkeld.

De samenvatting geeft een goed beeld van de belangrijkste informatie in het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie in het MER een viertal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

- De absolute en relatieve uitstoot van stikstofoxiden;
- Beoordeling van de koelwaterlozing en –onttrekking in relatie tot mogelijke cumulatie-effecten met andere inrichtingen in het gebied;
- Beoordeling van de koelwaterlozing en –onttrekking in relatie tot de vispopulaties;
- Het ontbreken van een ecologisch vriendelijk ontwerp.

Daarnaast signaleerde de Commissie een aantal niet essentiële tekortkomingen c.q. onduidelijkheden op het gebied van:

- Het wel of niet halen van de NEC-plafonds voor verzurende stoffen;
- Financiële uitwerking DeNox/SCR-installatie;
- Keuze Thermoshock of Chlorering;
- De grootte van het intrekgebied ten aanzien van koelwater;
- De externe veiligheidscontour van een buurbedrijf.

Naast de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en Wet verontreiniging oppervlaktewateren dient ook een emissievergunning bij de Nederlandse emissieautoriteit te worden aangevraagd. Onderhavig MER dient uitsluitend voor de besluitvorming inzake eerste genoemde vergunningen. Toewijzing van emissierechten geschiedt op basis van voornoemde NEC-plafonds (zie ook pagina 3.2.4 en 3.2.5 van het MER).

Vragen over bovenstaande punten zijn in de aanvulling behandeld. De Commissie behandelt vraag en antwoord met betrekking tot de essentiële informatie in paragraaf 2.2 van dit advies en met betrekking tot de niet essentiële informatie in hoofdstuk 3 van dit advies.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Absolute en relatieve emissie van NO_x

In paragraaf 2.7 van het MER is het inzetprofiel van de voorgenomen activiteit vermeld. Hieruit blijkt dat de installaties tijdens de dagperiode van maandag tot en met vrijdag in vollast zullen draaien. In de weekeinden zal geen productie plaatsvinden. De overige uren zal de installatie in deellast in bedrijf zijn. De milieueffecten zijn echter beschreven bij vollast. Het MER kwantificeert in onvoldoende mate de absolute (t/jr) en de relatieve (g/GJ) NO_x uitstoot van de centrale voor diverse operationele situaties.⁶

In de aanvulling is een grafiek aangeleverd, waarin de NO_x-emissies (g/GJ) van de turbines worden uitgezet tegen de belastingsgraad (% vollast). Uit deze grafiek blijkt een duidelijke relatie tussen de emissie van NO_x en de belastingsgraad van de energiecentrale. In de aanvulling is verder aangegeven, dat de gepresenteerde gegevens garantiewaarden van de verschillende leveranciers zijn, maar dat verwacht mag worden dat in de praktijk de emissies lager zullen zijn.

⁶ Zie ook inspraakreactie van de gemeente Westland d.d. 29 maart 2006, waarin wordt gesteld dat “Uit het MER kan worden afgeleid dat Enecogen een centrale wil exploiteren die zeer flexibel op de vraag naar elektriciteit kan inspelen. Dit uitgangspunt lijkt op gespannen voet te staan met de vaststelling dat de centrale in het deellastgebied (0-50%) niet aan de eisen voor NO_x-emissies kan voldoen en feitelijk niet in werking mag zijn.”.

- De Commissie is van oordeel, dat door de informatie in de aanvulling alle relevante informatie ten aanzien van de NOx-emissies en het inzetprofiel van de voorgenomen activiteit beschikbaar is.
- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming na te gaan in hoeverre de emissie van stikstofoxiden bij de verschillende inzetprofielen nog verder verlaagd kan worden, bijvoorbeeld door het opleggen van een onderzoeks- en/of inspanningsverplichting.

2.2.2 Koelwater: Cumulatie-effecten

Uit het MER en de achterliggende studies blijkt dat, uitgaande van de voorgenomen uitvoering van het koelwaterafvoersysteem, het warme geloosde water mogelijk tegen de dijk/havenkade aan, dan wel in de Beervhaven blijft hangen. Eventuele cumulatie-effecten met andere onttrekkingen van koelwater, zoals die van de aan de overzijde van het Beerkanaal in de Europahaven gesitueerde E.ON-centrale, zijn niet meegenomen. Deze mogelijke effecten dienen op hun gevolgen voor bijvoorbeeld de vissterfte te worden onderzocht, waarbij rekening moet worden gehouden met zogenaamde extreme situaties, zoals de combinatie van “dood” tij, productie in vollast en hoge watertemperatuur (bijvoorbeeld 22,3 tot 22,5 °C). Door de inperking van het studiegebied is het verder niet bekend in hoeverre effecten in het Beergat en Hartelkanaal, richting Suurhoffbrug zijn te verwachten. Tot slot blijkt ook bij het aspect koelwaterlozing, dat het beoogd gebruik van de voorgenomen activiteit, zoals beschreven in paragraaf 2.7 het MER, niet is meegenomen in de berekening en de beschrijving van de effecten.

In de aanvulling is de invloed van de stroming vanuit de Noordzee in het lozingsgebied nader onderbouwd. In de aanvulling is nader aangegeven, dat uit de resultaten van de modellering in het “worst-case-scenario” bij maximale lozing blijkt, dat er geen warmte terecht komt in het Hartelkanaal, bij de Suurhoffbrug of bij de inlaat van de E.ON-centrale. Hiermee is volgens de Commissie op de vraag naar cumulatie-effecten een eenduidig en goed onderbouwd antwoord gegeven:

- Geen invloed van de E-ON-centrale;
- Andere lozingen spelen geen rol.

- De Commissie is van oordeel dat de aanvulling met deze informatie voldoende inzicht geeft ten aanzien van de in de praktijk denkbare temperatuurseffecten van de lozing van koelwater.

2.2.3 Ecologische effecten koelwater op vispopulaties

In het MER worden de effecten op vispopulaties door de inzuiging van koelwater als gering ingeschat en wordt extra aandacht voor mitigerende maatregelen om sterfte van vissen minder relevant geacht. De Commissie was, mede omdat er weinig of geen recente gegevens van vispopulaties voorhanden zijn uit het gebied, van mening dat de conclusies in het MER omtrent de effecten van intrek van water op vispopulaties onzeker zijn. Een recente studie (RIZA, 2005)⁷ geeft aan dat in het studiegebied in potentie paai – en opgroeiplaatsen in de directe nabijheid van de nieuwe centrale aanwezig zijn, voor zeker een 18-tal vissoorten, waaronder 6 soorten die bij de natuurbescherming speciale

⁷ “Inventarisatie paai- en opgroeiplaatsen van vis onder invloed van een aantal e-centrales in Nederland”, door Vriese, F.T., A. bij de Vaate & G.A.J. de Laak, RIZA Lelystad (oktober 2005).

aandacht hebben⁸. Als onzekerheden niet kunnen worden weggenomen, dan past het instellen van een monitoringprogramma en het treffen van mitigerende maatregelen om te voorkomen dat in de toekomst daadwerkelijk significante effecten kunnen optreden. Uit de monitoring kan naar voren komen dat nadere mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.

In de aanvulling wordt nader ingegaan op de onzekerheden omtrent de effecten van de inzuiging van koelwater op vispopulaties. Daarbij wordt aangegeven dat er ook meer recente gegevens of observaties uit het studiegebied beschikbaar zijn, echter niet op locatie. Bij de nabij gelegen Maasvlaktecentrale is sinds 1979 de vissamenstelling veranderd en is tevens de hoeveelheid ingenomen vis sterk afgenomen. Ook wordt duidelijk dat nog steeds een tweetal aandachtsoorten meer wordt ingezogen dan andere soorten.

In de aanvulling wordt terecht gesteld dat er onzekerheden blijven omdat gegevens op locatie ontbreken en dit daarom een leemte in kennis betreft. Om risico's op significantie effecten te voorkomen worden daarom in de aanvulling mitigerende maatregelen nader toegelicht en uitgewerkt. In de eerste plaats verwacht de initiatiefnemer dat het inzuigen op grotere diepte (-12 meter) leidt tot een beperking van de hoeveelheid ingezogen vis en dat in combinatie met compenserende effecten de populaties op niveau zullen blijven. Voorts wordt gesteld dat bij het ontwerp rekening zal worden gehouden met een visvriendelijk ontwerp door te kiezen 1) voor een lage instroomsnelheid, 2) voor aanpassingen in de zeefconstructies, en 3) voor maatregelen om vis uit het directe inlaatgebied te weren. Initiatiefnemer stelt voor, eerst een visvriendelijk ontwerp van het inlaatwerk toe te passen en vervolgens een monitoringprogramma uit te voeren. Als hieruit blijkt dat negatieve effecten op de relevante populaties alsnog optreden, zal worden beslist of aanvullende systemen ingericht moeten worden om vis uit het directe inlaatgebied te weren.

■ De Commissie stelt vast dat adequaat wordt omgegaan met de onzekerheden bij de effecten van de inzuiging van koelwater op de vispopulaties. Ze adviseert in de verdere besluitvorming hiermee rekening te houden.

2.2.4 Ecologisch vriendelijk ontwerp.

Aan de beschrijving van een ecologisch vriendelijk ontwerp van de installatie is ten onrechte geen aandacht besteed in het MER. Aangezien dit onder "Uitwerking meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)" als een hoofdpunt is opgenomen in de vastgestelde richtlijnen, betreft het in dit geval een essentiële tekortkoming.

In de aanvulling is aangegeven hoe bij de realisering van het initiatief een ecologisch vriendelijk ontwerp kan worden toegepast.

■ De Commissie is van oordeel dat met deze aanvulling er een kader is geschetst voor het ecologisch vriendelijk ontwerp en adviseert om bij de besluitvorming dit concreet mee te nemen en uit te werken.

⁸ In de studie van Hartholt en Jager (2004) wordt ingegaan op welke risico's er zijn als de inlaat en lozing van koelwater van E-centrales plaatsvindt nabij paai- opgroeiplaatsen en trekroutes van vissen. Hartholt en Jager (2004) Effecten van koelwater op het zoute aquatische milieu. Rapport RIKZ/2004.043.

3. AANBEVELINGEN VOOR VERDERE BESLUITVORMING

3.1.1 NEC-plafonds (National Emission Ceilings)

In paragraaf 3.2.3 van het MER wordt het beleid en de doelstellingen ten aanzien van de NEC-plafonds voor verzurende stoffen beschreven. In het MER is niet aangegeven in hoeverre deze NEC-plafonds inderdaad zullen worden gehaald. In het MER is wel aangegeven, dat de provinciale doelstelling voor de depositie van verzurende stoffen niet wordt gehaald⁹. De Commissie is van mening, dat ten behoeve van de verdere besluitvorming, ook aangegeven moet worden in hoeverre de NEC-plafonds inderdaad zullen worden gehaald dan wel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

In de aanvulling is vermeld, dat het te verwachten is, dat het NEC-plafond voor industrie, E-sector en raffinaderijen gehaald zal worden. Ook is vermeld, dat indien dit niet mogelijk is, er aanvullende eisen moeten worden gesteld. De Commissie constateert dat de aanvulling op dit punt geen nieuwe concrete informatie oplevert.

- De Commissie beveelt aan om dit aspect bij de besluitvorming nader uit te werken en aan te geven in hoeverre de NEC-plafonds zullen worden gehaald dan wel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.¹⁰

3.1.2 Financiële uitwerking DeNOx/SCR-installatie

De effecten van toepassing van een DeNOx/SCR-installatie op de NOx-emissie, CO₂-emissie en het rendement zijn helder in beeld gebracht. DeNOx/SCR maakt naar de mening van de Commissie terecht deel uit van het mma. Met het voornemen zit men op de bovengrens van de BREF-BBT¹¹ waarden (verwachte NOx-emissie van 40 gr/GJ ten opzichte van BREF bovengrens van 40 gr/GJ), terwijl met toepassing van een DeNOx/SCR de ondergrens van BREF-BBT benaderd wordt (15-20 gr/GJ). In het licht van het toepassen van Dry-Low NOx branders acht de Commissie de verwachte NOx-emissie van 40 gr/GJ onvoldoende gemotiveerd. Lagere waarden acht de Commissie mogelijk. Verder wordt op basis van economische argumenten de DeNOx/SCR niet opgenomen in het voorkeursalternatief.

In de aanvulling is mede op basis van informatie van leveranciers een berekening gemaakt van de kosten van een DeNOx/SCR. De Commissie constateert, dat deze investeringskosten overeenkomen met het gestelde in de “BREF Large Combustion Plants” (IPPC, May 2005).¹²

- De Commissie is van oordeel, dat door de informatie in de aanvulling alle relevante informatie ten aanzien van de afweging inzake het al dan niet toepassen van een DeNOx/SCR beschikbaar is. Deze afweging is mede afhankelijk van de vraag ten aanzien van de NEC-plafonds, zoals genoemd onder voorgaande subparagraaf 3.1.1 van dit advies.

⁹ In het MER wordt gesproken over SO₂-uitstoot. De Commissie vraagt zich af waar deze SO₂-uitstoot vandaan komt, omdat ze verwacht dat het in casu verwaarloosbaar is.

¹⁰ Zie ook de uitkomsten van het zesde congres Emissiehandel, d.d. 25 april 2006.

¹¹ De boven- respectievelijk onderwaarde van de NOx-emissie zoals aangegeven in tabel 7.37 van BREF Large Combustion Plants” (IPPC, May 2005) en omgerekend van mg/m³ in gr/GJ.

¹² Zie pagina 443 van het genoemde BREF.

3.1.3 Thermoshock / Chlorering

De milieueffecten van chlorering zijn helder in beeld gebracht. Op pagina 5.26 van het MER wordt geconcludeerd, dat in onderhavig gebied een overgangsgedebied is tussen zoet en zout water¹³. In dat licht bezien kunnen kanttekeningen worden geplaatst bij de stelling, dat er geen effecten te verwachten zijn, omdat op zout water zou worden geloosd. Bij de BBT-toetsing is korthedshalve verwezen naar de BREF-koeling. Bij deze BBT-toetsing is niet meegewogen, dat ook bij een zeewatersituatie ervaring is opgedaan met het toepassen van Thermoshock. Uitsluitend op basis van economische argumenten wordt de optie reinigen met een Thermoshock in plaats van chlorering niet meegenomen in het voorkeursalternatief.

In de aanvulling is uitvoerig ingegaan op de effecten, de kosten en de technische mogelijkheden om Thermoshock al dan niet toe te passen.

- De Commissie is van oordeel, dat door de informatie in de aanvulling alle relevante informatie ten aanzien van de afweging inzake het al dan niet toepassen van Thermoshock beschikbaar is. De Commissie adviseert om bij de besluitvorming rekening te houden met aanvullende technische mogelijkheden, zoals het toepassen van pijpkoelers en taprogballen.

3.1.4 Intrekgebied

In het MER wordt niet aangegeven wat het eigenlijke intrekgebied wordt van de centrale, uitgaande van de stroomsnelheden die door het oppompen zullen ontstaan. In het MER wordt een stroomsnelheid in de leidingen van circa 2m/s genoemd. Direct daarna wordt een watersnelheid van 0,06 m/s genoemd als maatgevend voor het ontwerp. Vislarven zijn echter maximaal opgewassen tegen een stroomsnelheid van 0,015 m/s. Dit betekent dat het beïnvloedingsgebied van de wateronttrekking aanzienlijk kan zijn. Ten behoeve van de besluitvorming dient de grootte van het intrekgebied nog nader uitgewerkt te worden.

- De Commissie beveelt aan om het intrekgebied nader uit te werken.

3.1.5 Externe Veiligheid

In het MER zijn (overeenkomstig de richtlijnen) de eventuele veiligheidsrisico's voor de omgeving en de maatregelen ter beperking hiervan aangegeven.

In het MER¹⁴ wordt aangegeven dat de plant (inrichting) van het naastgelegen Voridian niet onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen valt (BRZO) valt. Hierdoor zou volgens het MER geen kwantitatieve risico analyse (QRA) hoeven te worden gemaakt. Middels een inspraakreactie van Voridian zelf is duidelijk gemaakt dat de plant wel onder het BRZO valt.¹⁵ Deze constatering heeft in beginsel geen invloed op de besluitvorming inzake onderhavig MER. Het bevoegd gezag dient nog wel na te gaan in hoeverre eventueel aan artikel 7, lid 1 van het BRZO toepassing zou moeten worden gegeven.¹⁶

¹³ Deze conclusie wordt in figuur 10 van bijlage 4 van de aanvraag Wm/Wvo bevestigd.

¹⁴ Zie subparagraaf 5.6.1 (pagina 5.33 en 5.34) van het MER.

¹⁵ Zie inspraakreactie van Voridian d.d. 4 april 2006, waarin onder punt 12 wordt gesteld "Voridian Europoort is in het ENCOGEN MER betiteld als niet BRZO-plichtig. Dit is niet correct."

¹⁶ Besluit risico's zware ongevallen Artikel 7 lid 1 luidt:

Het bevoegd gezag wijst op grond van de gegevens, bedoeld in de artikelen 6, eerste lid, 10, eerste lid, 26, eerste lid, van dit besluit en 5.15a, eerste lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, inrichtingen

- De Commissie beveelt aan om bij de besluitvorming rekening te houden met de eventuele gevolgen van deze constatering.

3.1.6

Evaluatie

De warmtelevering is met name toekomstgericht. Er zijn nog geen garanties afgegeven. Aangezien het om een milieuvriendelijke uitwerking gaat hecht de Commissie hieraan een grote waarde. Enecogen heeft aangegeven eraan te zullen werken met onder andere de nog te vestigen LNG-terminal. Om de warmtelevering niet uit het oog te verliezen beveelt de Commissie aan om dit punt op te nemen bij de evaluatie.

- De Commissie beveelt aan om bij de evaluatie aandacht te besteden aan de gerealiseerde warmtelevering en eventuele aanvullende mogelijkheden tot warmtelevering.

of groepen inrichtingen aan ten aanzien waarvan de risico's van een zwaar ongeval of de gevolgen daarvan ten gevolge van de ligging van die inrichtingen ten opzichte van elkaar en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in die inrichtingen groter kunnen zijn dan op grond van de in die afzonderlijke inrichtingen aanwezige hoeveelheden kan worden verwacht. De aanwijzing geschiedt in overeenstemming met:

- a. de daartoe door Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 24 van de Arbeidsomstandighedenwet 1998;
- b. burgemeester en wethouders van de gemeente of gemeenten waarin de inrichtingen geheel of gedeeltelijk zijn gelegen, en;
- c. het bestuur van de regionale brandweer of de besturen van de regionale brandweren in wier gebied de inrichtingen geheel of gedeeltelijk zijn gelegen.

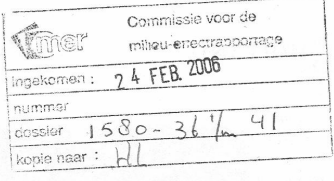
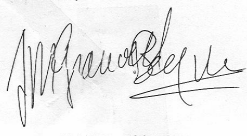
BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

 provincie ZUID-HOLLAND DIRECTIE GROEN, WATER EN MILIEU afdeling Vergunningen CONTACTPERSOON H.P.M. Wachelder DOORKIESNUMMER 070 - 441 74 55 E-MAIL hpm.wachelder@pzh.nl PROVINCIEHUIS Zuid-Hollandplein 1 Postbus 90602 2509 LP Den Haag TELEFOON 070 - 441 66 11 FAX 070 - 441 78 26 WEBSITE www.zuid-holland.nl	 Commissie voor de milieueffectrapportage ingekomen : 24 FEB. 2006 nummer dossier 1580-36741 kopie naar : HL Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT ONS KENMERK DGWM 2005/19136 UW KENMERK - BIJLAGEN - DATUM 21 februari 2006 ONDERWERP MER en vergunningaanvragen van ENECOGEN voor de oprichting van een nieuwe gasgestookte elektriciteitscentrale met een vermogen van ongeveer 840 MWe te Europoort Rotterdam. Hierbij zenden wij u mede namens het Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland exemplaren van het op 29 december 2005 ontvangen Milieueffectrapport en de vergunningaanvragen in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en aanvullende gegevens alsmede een kennisgeving met betrekking tot bovengenoemde inrichting. Deze vergunningprocedures worden gecoördineerd behandeld. De provincie Zuid-Holland verzorgt de coördinatie. Conform de artikelen 7.18 en 14.5 van de Wet milieubeheer hebben wij de initiatiefnemer medegedeeld dat het MER aanvaardbaar is verklaard en de vergunningaanvragen in behandeling worden genomen. Conform artikel 7.26 van de Wet milieubeheer zien wij uw toetsingsadvies uiterlijk 22 mei 2006 tegemoet. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, voor dezen, mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen Hoofd Bedrijfsbureau Vergunningen AFDELING VERGUNNINGEN IS ISO-9001-GECERTIFICEERD	6x
---	---	----

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in Staatscourant d.d. 27 februari 2006

provincie **ZUID-HOLLAND**

Kennisgeving
Inspraak Milieueffectrapport

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 29 december 2005 een Milieueffectrapport en een aanvraag in het kader van de Wet milieubeheer ontvangen van ENECOGEN voor de oprichting van een nieuwe gasgestookte elektriciteitscentrale met een vermogen van ongeveer 840 MWe te Europoort Rotterdam.

ENECOGEN heeft tevens voor dezelfde inrichting, ten behoeve van het lozen van afvalwater, een aanvraag in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ingediend bij Rijkswaterstaat Zuid-Holland.

Voor de besluitvorming over deze vergunningaanvragen is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld, waarvoor op 2 augustus 2005 de richtlijnen zijn vastgesteld. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER en de vergunningaanvragen. Zowel Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland als Rijkswaterstaat Zuid-Holland hebben het MER aanvaardbaar verklaard en de desbetreffende vergunningaanvragen in behandeling genomen.

Inzage

Het MER, de vergunningaanvragen en de overige relevante stukken liggen van 27 februari 2006 tot en met 10 april 2006 op werkdagen ter inzage:

- bij de Directie Groen, Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, kamer D 405, tijdens kantooruren, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, tel.nr. (070) 441 73 24;
- bij de afdeling Coördinatie Milieutaken van de gemeente Rotterdam, Europoint III, kamer 5.04, van 9.00-16.00 uur (na telefonische afspraak), Galvanistraat 15, tel.nr. (010) 489 61 92;
- in gebouw De Maas van Rijkswaterstaat Zuid-Holland, tijdens kantooruren, Boompjes 200 te Rotterdam, tel.nr. (010) 402 64 02/17 4;
- bij de DCMR Milieudienst Rijnmond, Bureau DIV, tijdens kantooruren, 's-Gravelandseweg 565 te Schiedam, tel.nr. (010) 246 80 00;
- in het gemeentehuis van Westvoorne, van 9.00-17.00 uur, vr. tot 12.00 uur en do tot 18.30 uur, Raadhuislaan 6 te Rockanje, tel.nr. (0181) 40 80 31;
- in de bibliotheek van Rotterdam, tijdens openingstijden, Hoogstraat 110, tel.nr. (010) 281 61 00.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Inspraak

Schriftelijke zienswijzen over het MER kunnen van 27 februari 2006 tot en met 10 april 2006 ingediend worden bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag onder vermelding van DGWM/2005/5305.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

Mondelinge zienswijzen kunt u in dezelfde periode doorgeven aan de heer H.P.M. Wachelder tel.nr. (070) 441 74 55.

Informatiebijeenkomst

Op dinsdag 14 maart 2006 om 19.30 uur houdt ENECOGEN in Delta Hotel, Maasboulevard 15 te Vlaarding een informatiebijeenkomst om de activiteit nader toe te lichten. Er is tevens de mogelijkheid zienswijzen over het MER in te dienen. Geïnteresseerden worden uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen.

Inlichtingen

Voor inhoudelijke vragen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de afdeling Vergunningen, de heer H.P.M. Wachelder, tel.nr. (070) 441 74 55.

Voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot mevrouw J.E. Barbier, tel.nr. (070) 441 78 69.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Joint venture van ENECO en International Power plc (IPR)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, namens deze Rijkswaterstaat Zuid-Holland

Besluit: vergunning Wm en vergunning Wvo

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C22.2

Activiteit: de bouw van een nieuwe elektriciteitscentrale van 800 MW_e in de Europoort.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 27 april 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 29 juni 2005

richtlijnen vastgesteld: 2 augustus 2005

kennisgeving MER: 27 februari 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 12 mei 2006

Bijzonderheden: Een joint venture van ENECO en International Power plc (IPR) heeft het voornemen om een aardgasgestookte elektriciteitscentrale met een bruto elektrisch vermogen van circa 840 MW_e te bouwen en te exploiteren.

Het MER, de aanvulling en de vergunningaanvragen geven een voldoende duidelijke beschrijving van de voorgenomen activiteit, de beschouwde alternatieven en de effecten daarvan op het milieu. De beschrijving van het energierendement van de installaties is summier, maar voldoende voor de voorliggende besluiten. Het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is op een navolgbare wijze ontwikkeld.

Aanvankelijk constateerde de Commissie in het MER een viertal essentiële tekortkomingen. Deze hadden betrekking op:

- De absolute en relatieve uitstoot van stikstofoxiden;
- Beoordeling van de koelwaterlozing en –onttrekking in relatie tot mogelijke cumulatie-effecten met andere inrichtingen in het gebied;
- Beoordeling van de koelwaterlozing en –onttrekking in relatie tot de vispopulaties;
- Het ontbreken van een ecologisch vriendelijk ontwerp.

Daarnaast signaleerde de Commissie een aantal niet essentiële tekortkomingen c.q. onduidelijkheden op het gebied van:

- Het wel of niet halen van de NEC-plafonds voor verzurende stoffen;
- Financiële uitwerking DeNox/SCR-installatie;
- Keuze Thermoshock of Chlorering;
- De grootte van het intrekgebied ten aanzien van koelwater;
- De externe veiligheidscontour van een buurbedrijf.

De vragen over de bovenstaande punten zijn in de aanvulling behandeld. De Commissie behandelt vraag en antwoord met betrekking tot de essentiële informatie in paragraaf 2.2 van dit advies en met betrekking tot de niet essentiële informatie in hoofdstuk 3 van dit advies.

Samenstelling van de werkgroep:

Dhr. ing. C. Coenrady

Dhr. dr. F.H. Everts

Dhr. ir. H.E.M. Stassen

Dhr. dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

Dhr. drs. A.R. van Dijk

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060329	Gemeente Westland	Naaldwijk	20060413
2.	20060310	RHRR regionale Hulpverlenigings- dienst Rotterdam-Rijnmond	Rotterdam	20060413
3.	20060314	R. van de Visch namens Voridian	Europoort	20060413
3a.	20060329	Idem	Idem	20060413
3b.	20060404	Idem	Idem	20060413

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Electriciteitscentrale Europoort ENECOGEN

Een samenwerkingsverband (joint venture) tussen ENECO en International Power plc (IPR) genaamd ENECOGEN Beheer B.V. (hierna te noemen Enecogen) is voornemens om op een terrein gelegen aan de Markweg te Rotterdam-Europoort een nieuwe elektriciteitscentrale te bouwen. De twee nieuwe te plaatsen aardgasgestookte STEG-eenheden zullen elk een vermogen hebben van circa 420 MW_e.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) categorie C22.2 is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over vergunningverlening. Bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. In het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat bevoegd gezag.

ISBN 90-421-1782-6